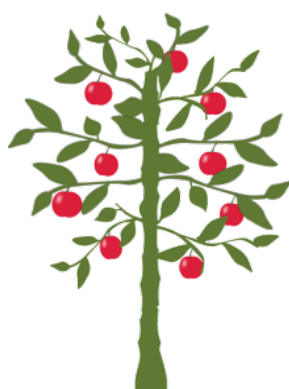

Barnhälsoplan

Centrums förskoleenhet 2020/2021

Fastställd av Gunnel Bengtsson, rektor Centrums förskoleenhet
Gäller till december 2020 Revideras januari 2021

Centrums förskoleenhet	2
Syfte	2
Enhetens mål för barnhälsa	2
Ansvar och roller	2
Barnkonventionen	3
Förebyggande, hälsofrämjande och åtgärdande insatser	4
Skyddsfaktorer	6
Misstanke om barn som far illa	6
Arbetsgång för barn i behov av stöd	7

Centrums förskoleenhet

Centrums förskoleenhet består av två förskolor, Lillgårdens förskola och Linnéstugans förskola. I Centrums förskoleenhet ingår även Sjöbo kommuns omsorg för barn till vårdnadshavare som arbetar obekvämt arbetstid. Omsorgen benämns OB-omsorgen och ligger på samma tomt som Linnéstugans förskola. Förskoleenheten leds av rektor med en stab av skolsekreterare och specialpedagog. Yrkesrollerna inom verksamheten är förskollärare, specialpedagog, barnskötare och visstidsanställda utbildade vikarier. De olika yrkesrollerna gör att barnen får förmånen att möta flera olika kompetenser.

Syfte

Enhetens barnhälsoplan utgår från Skollagen kap 8, förskolans läroplan Lpfö 18 och familjenämndens ”Riktlinjer för barn- och elevhälsa”. I skollagen (2010:800 8 kap) finns inte begreppet barnhälsa, däremot beskrivs förskolans värdegrundsarbete i kap 1, “Förskolans värdegrund och uppdrag” med bland annat “Omsorg om det enskilda barnets välbefinnade, trygghet, utveckling och lärande ska präglade arbetet i förskolan”. I förskolans läroplan Lpfö 18, kap 1 beskrivs bland annat vikten av lek, kommunikation, skapande, hållbar utveckling och hälsa. Syftet med barnhälsoplanen är att skapa en gemensam syn på barnhälsan och beskriva hur vi arbetar med barnhälsan på våra förskolor. Syftet är även att tidigt uppmärksamma barn som behöver stöd och undanröja hinder för varje enskilt barns hälsa, lärande och utveckling.

Enhetens mål för barnhälsa

Enhetens mål är att skapa goda och jämställda lärmiljöer på förskolan. Det allra viktigaste arbetet gällande barnhälsa sker i det vardagliga arbetet med barnen i verksamheten. Barnen ska vara trygga, bli sedda, få stöd och anpassad verksamhet utifrån sina förutsättningar och behov. Barnhälsoarbetet ingår i enhetens systematiska kvalitetsarbete och är hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande.

Ansvar och roller

Rektor

Leder och fördelar det pedagogiska arbetet på förskolan och ansvarar för all barnhälsa. Rektor delegerar, vissa arbetsuppgifter för det förebyggande, främjande och åtgärdande barnhälsoarbetet, vidare till specialpedagog på förskolan. Genom regelbundna avstämningar, kring barngruppen, med specialpedagog och arbetslagen får rektor full insyn i arbetsgången och barnärenden.

Arbetslaget

All pedagogisk personal på enheten måste ta ansvar för att arbeta med en förebyggande, främjande och åtgärdande barnhälsa. Alla i arbetslaget har ett ansvar att stödja barnens lärande, utveckling och omsorg kopplat till enhetens mål. Alla arbetslag på enheten har reflektionsmöte tre timmar/vecka. Förutom pedagogisk planering och dokumentation är förhållningssätt, bemötande och relationsbyggande återkommande diskussioner på pedagogernas reflektionsmöten. "Barnhälsa" är en stående punkt där specialpedagog alltid närvarar.

Specialpedagog

Enhetens specialpedagog arbetar utifrån uppdrag och delegering från rektor i barnhälsoarbetet på förskolan. Specialpedagogen deltar på enhetens reflektionsmöte där "Barnhälsa" är en stående punkt på dagordningen. Vid behov upprättar specialpedagog, tillsammans med pedagogerna, pedagogisk kartläggning, planer för särskilda stödinsatser, upprättande och uppföljning av anpassningar och testcykeljournaler. Vid behov finns specialpedagog tillgänglig för handledning i arbetslagen både i grupp och enskilt. Specialpedagog har vid behov kontakt och samarbete med vårdnadshavare när externa kontakter är involverade såsom exempel logoped, BVC, sociala myndighetsenheten och familjebehandlare då sekretessmedgivande finns.

Värdegrundsgruppen

Enheten har en värdegrundsgrupp som träffas en gång i månaden och består av fyra pedagoger, rektor och specialpedagog. Gruppens medlemmar är även nyckelpersoner i Barn gör rätt, Universell föräldrautbildning-ABC och Tidig upptäckt i samverkan. På mötet arbetar man bland annat fram underlag till enhetens värdegrundsarbete, fördjupar och planerar olika frågor från möten som nyckelpersonerna varit på. Som deltagare i värdegrundsgruppen har man ett ansvar att lyfta och föra kunskap och beslut vidare till arbetslagen. Samt att organisera och medverka till att det blir en samsyn och kunskapsöverföring till arbetslaget kring Barn gör rätt, Universell föräldrautbildningen ABC och TIIS, Tidig upptäckt i samverkan.

Barnkonventionen

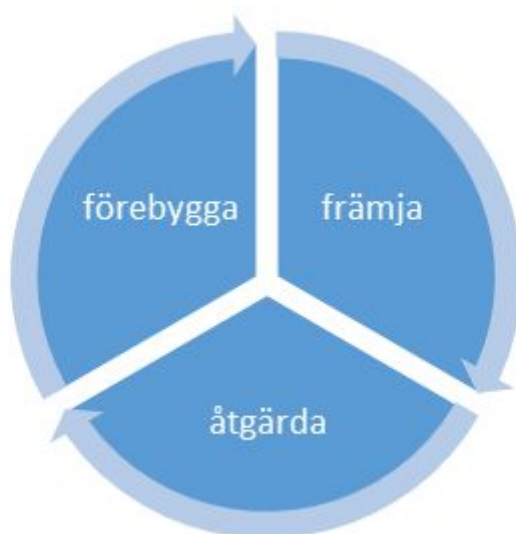
I januari 2020 blev barnkonventionen lag. Framförallt blir det ännu tydligare att barn är egna individer med egna rättigheter. Barnkonventionens syfte är bland annat att skapa ett samhälle som respekterar och stärker barns åsikter och tankar i alla sammanhang.

Läs gärna mer på <https://unicef.se/barnkonventionen>.

För att barnets rättigheter ska kunna tillgodoseas behöver vuxna och barn ha kunskap om vilka dessa är och vad det innebär i praktiken. Personal på förskolan har en viktig roll i att ge barnet kunskap om sina rättigheter. Under 2019/2020 har enheten arbetat med att implementera Barnkonventionen i verksamheten. Att arbeta med Barnkonventionen kommer alltid vara en del av förskolans arbete i verksamheten.

Förebyggande, hälsofrämjande och åtgärdande insatser

Förebygga = att ta bort hinder i förväg när man vet eller tror att det finns anledning

Förebyggande arbete innebär att avvärja risker och hinder för barnets hälsa, lärande och utveckling. Det börjar med identifiering och kartläggning på individ-, grupp-, och organisationsnivå. Kartläggning görs av riskzoner i barnens lärmiljöer, sociogram för att få syn på barnens relationer till varandra och TRAS (Tidig registrering av barns språkutveckling) görs på samtliga tre-åringar inom enheten med syfte att upptäcka om verksamheten erbjuder tillräcklig språkstimulering. Förskolan genomför trygghetsvandring, där barnen tillsammans med pedagogerna ser över förskolans olika lärmiljöer. Barnen blir lyssnade på och eventuella åtgärder genomförs. På hösten genomförs en trivselenkät för samtliga 4- och 5 åringar, enkäten sammanställs och utifrån analys arbetas ett målområde fram. Läs mer om trygghetsvandring och trivselenkät i Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Genom analys av kartläggningen upptäcks risker som åtgärdas genom insatser i verksamheten.

Främja = förstärka det som som man vet fungerar och gynnar barnets utveckling och lärande

Hälsofrämjande arbete utgår från ett salutogent perspektiv, man utgår ifrån det friska och bygger på barnets styrkor och förmågor. Förskolan ska vara en plats som barn ska längta att gå till. All pedagogisk personal på förskolan arbetar för att bygga goda relationer till barnen, ge trygghet, skapa trivsel och bidra till ett gott socialt klimat.

Barn som känner sig sedda, respekterade och möter vuxna som lyssnar på dem utvecklar en trygghet.

En del i det hälsofrämjande arbetet är att bemöta barnen utifrån sina förutsättningar och skapa inkluderande lärmiljöer som främjar barnets hälsa, lärande och utveckling. Det krävs

ledarskap, en gemensam barnsyn och samarbete för att hitta faktorer som fungerar, förändrar och utvecklar verksamheten. Exempel på inkluderande lärmiljöer är att lärmiljöerna är varierande, de ändras utifrån barnets och gruppens behov, främjar leken, kreativitet, ger ett lustfyllt lärande och att material är tillgängligt. Barnet erbjuds aktiviteter utifrån intresse, förmågor och styrkor för att skapa en balans mellan förmåga och utmaning.

Ett av förskolans uppdrag är att tidigt upptäcka barn som behöver stöd eller utmaningar så deras vistelse på förskolan blir meningsfull, begriplig och hanterbar. Förskolan ska i dialog med vårdnadshavare och ibland även externa kontakter tydliggöra ett barns specifika behov för att ge anpassning som främjar barnets utveckling. Det kan vara anpassning på individ-grupp- och organisationsnivå. Utgångspunkt i anpassningarna ska bygga på barnets styrkor och förmågor och detta gör att lärmiljöerna blir tillgängliga för fler barn utan att det blir en speciell anpassning. Anpassningar i förskolans inne- och utemiljö kan vara:

- stöd i samspel och i lek
- motorik och kommunikation
- färdighetsträning
- organisera rutiner
- bildstöd, schema, AKK - alternativ kompletterande kommunikation, tydliga instruktioner och digitala verktyg
- ljudnivå och ljussättning
- en medvetet planerad grupsammansättning

Åtgärda = när det uppstår ett problem

Förskolans uppdrag är att anpassa verksamheten till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få det utformat med hänsyn till sitt behov och förutsättningar så att de utvecklas så långt som möjligt. Barnet ska få känna den tillfredsställelsen det ger att göra framsteg, övervinna svårigheter och få uppleva att vara en tillgång i gruppen (Lpfö 18 s. 10).

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att barnet ges sådant stöd. Specialpedagog kan tillsammans med pedagogerna göra en pedagogisk kartläggning som kan leda vidare till en plan för särskilda stödinsatser för ett barn. Barnets vårdnadshavare ges alltid möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna (Skollagen 8 kap. 9 § 2018:130).

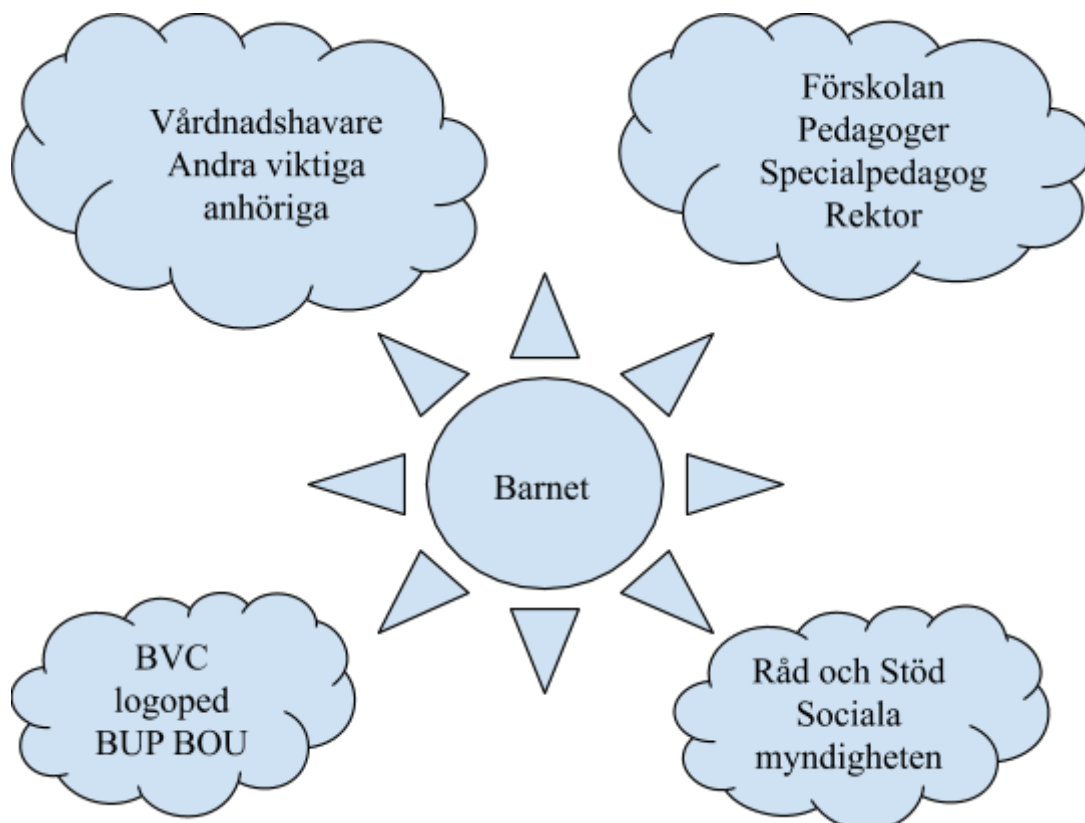
En del barn och vårdnadshavare behöver stöd av BVC Barnavårdcentral, logoped, BarnHälsoVårdspsykolog, BUP - Barn och UngdomsPsykiatri, BoU Barn och Ungdomshabiliteringen, Råd och Stöd (familjebehandlare eller annan funktion) och sociala myndighetsenheten. I de flesta av fallen finns det ett samarbete mellan vårdnadshavarna, förskolan och externa aktörer vilket gynnar barnet då pedagogerna får en förståelse kring barnets eller familjens problematik.

Förskolan arbetar efter förhållningssätten **Barn gör rätt** och **PBS** Positivt beteendestöd. Pedagogerna har kunskaper och arbetssätt utifrån ett lågaffektivt bemötande.

Skyddsfaktorer

Runt barnet på förskolan finns många olika viktiga resurser och kompetenser. Genom att samarbeta och ta tillvara på olika professioner och kompetenser byggs en viktig samverkan kring barnet.

Kommunen har en arbetsmodell **Tidig upptäckt i samverkan** med syfte att skapa framtidsutsikter för alla barn och se till att alla barn ges förutsättningar för en god utveckling utifrån sina förmågor. Enheten har utsedda nyckelpersoner som deltar på nyckelpersonsträffar och ger arbetslagen en kunskap om risk- och skyddsfaktorer och hur det påverkar barns utveckling. Arbetslaget har kunskap om omsorgssvikt, anknytning, normbrytande beteende och annorlunda utveckling för att uppmärksamma barn som är i behov av stöd utifrån modellen **Tidig upptäckt i samverkan**. Arbetslaget har kunskap och tillgång till blanketterna “Diskussionsunderlag”, Testcykeljournal” och ansökansblankett till Råd och Stöd.

Misstanke om barn som far illa

Alla som arbetar i förskolan har skyldighet att göra en anmälan om de misstänker att ett barn far illa. Anmälningsskyldigheten gäller vid misstankar om missförhållanden som rör barn. Den gäller fysiskt våld, psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkning, fysisk försummelse och

bristande omsorg. Det är den enskilde anställda som är anmälningsskyldig. En anställd som låter bli att anmäla kan polisanmälas och dömas för tjänstefel. Förskolan har rutiner vid misstanke om ett barn far illa och det finns en blankett som samtliga förskolor i kommunen använder sig av när en anmälan ska göras. Förskolan har även rutiner när sociala myndighetsenheten kontaktar förskolan för att få ett utlåtande kring barnets utveckling. Dokumentet som används heter BBIC-konsultationsdokument och består av frågor

Arbetsgång för barn i behov av stöd

1. All pedagogisk personal har ett gemensamt ansvar för barnen. I arbetslagen (pedagoger och specialpedagog) diskuteras, enas och genomförs lösningsfokuserat förhållningssätt och metoder som gagnar barnets förutsättningar för hälsa, lärande och utveckling.
2. Specialpedagog är tillsammans med utsedd ansvarig pedagog de som ansvarar för att vara länken mellan förskolan och hemmet/vårdnadshavarna.
3. Specialpedagog och utsedd ansvarig pedagog är de som ansvarar för pedagogisk kartläggning, plan för särskilda stödinsatser eller andra dokument.
4. Arbetslaget genomför tillsammans upprättade och bestämda anpassningar eller åtgärder.
5. Resultat utifrån uppföljning och utvärdering av beprövade insatser avgörs om anpassning/insatsen ska avslutas eller fortsätta. Vid behov kontaktas externa kontakter.

Proaktivt arbete
Barn gör rätt om de kan
PBS
Värdegrundsarbete

All pedagogisk personal
Uppmärksamma
individ/grupp/miljö

**Arbetslaget inkluderat
specialpedagog**
Diskussionsunderlag,
testcykeljournal, enas kring
åtgärder och genomföra, följa
upp och utvärdera

Externa kontakter
BVC, logoped, BUP, BOU, Hälso- och sjukvård,
Råd och Stöd, Sociala myndigheten